SKRIVELSE
2026-04-21

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Bilaga § 83

Liberalerna

Skrivelse från Amelie Tarschys Ingre (L) om stärkt ledsagning på Stockholms sjukhus

Alla människor är olika och alla har rätt att vara delaktiga i samhället på lika villkor. Det måste även gälla på sjukhusen. I dag erbjuds ledsagning på Region Stockholms sjukhus framför allt genom volontärarbete, ett system med inbyggda brister som gör att ledsagning inte alltid finns tillgänglig när den behövs.

2024 gick styret genom Vänsterpartiets regionråd Anna Sehlin ut med att en möjlighet att förboka ledsagning vid vårdbesök skulle införas under 2025. Så blev inte fallet. I verksamhetsplanen för hälso- och sjukvårdsnämnden för 2026, som fastställdes i december 2025, står uppdraget om ledsagning fortfarande som ett pågående uppdrag. Att det skulle komma på plats innan mandatperioden är slut känns osannolikt, och vallöftet att införa ledsagning ser därmed ut att svikas.

Liberalerna vill se nya lösningar för att stärka tillgängligheten till ledsagning för patienter med synnedsättning och andra funktionsnedsättningar. Det är tydligt att vägen styret har gått inte ger resultat. I dialog med funktionshinderrörelsen lyfts avsaknaden av ledsagning som ett av de största hindren för att personer med synnedsättningar. Om patienter som behöver vård hindras från att söka den kan det få allvarliga konsekvenser och vi måste arbeta för att alla ska kunna söka vård på lika villkor.

Ett intressant exempel finns i Region Uppsala, närmare bestämt på Enköpings lasarett, där de i februari beslutade att stärka rätten till ledsagning genom ett utökat uppdrag för lokalvården.

Lokalvårdare är personal som redan finns på sjukhusen och som är vana vid att utföra uppdrag med kort varsel. Vi delar Region Uppsalas uppfattning om att ledsagningsuppdraget kan kombineras med ordinarie arbetsuppgifter efter en kort utbildningsinsats i hur ledsagning ska utföras.

Modellen innebär dels att personer med behov av ledsagning kan anmäla det i samband med bokning av sitt vårdbesök, dels att ledsagning ska kunna begäras direkt i receptionen vid oplanerade vårdbesök.

Liberalernas bild är att ett sådant system skulle gå att tillämpa på regionens sjukhus utan att behöva genomföra en ny upphandling. I lokalvårdsavtalen ser vi att det redan i dag finns möjlighet att göra avrop på tjänster. I det fall det inte är möjligt bör kostnaden för ledsagning kunna rymmas inom ramen

för vad som är tillåtet att direktupphandla. I dialog med Synskadades Riksförbunds lokalavdelning har det framkommit att de ser detta som en lovande lösning.

Personer som lever med synnedsättning måste kunna ta sig fram på sjukhusen utan en anhörig som följer med dem.

Med anledning av ovanstående föreslår Liberalerna:

1. Hälso- och sjukvårdsdirektören ges i uppdrag att utreda hur sjukhusens lokalvårdsresurser kan nyttjas för att möjliggöra ledsagning, särskilt för patienter med synnedsättning.

2. Hälso- och sjukvårdsdirektören ges i uppdrag att utreda vilka patienter som bör omfattas av rätt till ledsagning.

Amelie Tarschys Ingre
Liberalerna